

REFERAT Klima- og Bæredygtighedsudvalget 2018-2019 d. 05-04-2018

Mødedato Torsdag d. 05. april 2018 kl. 00:00

Mødested Mødelokale 1, Vibegård, Rønne

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsordenen.....	3
Valg af formand.....	5
Valg af næstformand.....	7
Drøftelser af mål på udvalgets område i forlængelse af visionsseminaret.....	9
Drøftelse af mulige besparelser på budget 2019.....	12
Forankring af BGI-visionen i Bornholms Regionskommune.....	16
Orientering om samarbejde med ACAB.....	19
Forretningsorden for Klima- og Bæredygtighedsudvalget.....	22
Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd.....	24
Gensidig orientering.....	26

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

Åbent punkt

1 Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

00.01.00P35-0101

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Klima- og Bæredygtighedsudvalget	05-04-2018	1	

Fraværende

Ingen.

Bemærkninger til dagsordenen

Ingen.

Punkt 2: Valg af formand

Åbent punkt

2 Valg af formand

00.01.00A30-0067

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Klima- og Bæredygtighedsudvalget	04-01-2018	3	
Klima- og Bæredygtighedsudvalget	05-04-2018	2	

Hvem beslutter

Klima- og Bæredygtighedsudvalget beslutter

Indstilling og beslutning

Klima- og Bæredygtighedsudvalget den 4. januar 2018:
Udvalget peger på Anne Thomas.
Formanden vælges endeligt på mødet i marts.

Klima- og Bæredygtighedsudvalget den 5. april 2018:
Anne Thomas blev valgt.

Sagsfremstilling

I henhold til § 22 i lovbekendtgørelse nr. 318 af 28. marts 2017 af lov om kommunernes styrelse vælger udvalget sin formand blandt sine medlemmer.

Bestemmelsen har følgende ordlyd:

"Udvalget vælger selv sin formand, jf. dog § 18, stk. 1. Ethvert medlem af udvalget er forpligtet til at modtage valg til formand...".

Valget ledes af det medlem, der er ældst i anciennitet.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 3: Valg af næstformand

Åbent punkt

3 Valg af næstformand

00.01.00A30-0068

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Klima- og Bæredygtighedsudvalget	04-01-2018	4	
Klima- og Bæredygtighedsudvalget	05-04-2018	3	

Hvem beslutter

Klima- og Bæredygtighedsudvalget beslutter

Indstilling og beslutning

Klima- og Bæredygtighedsudvalget den 4. januar 2018:
Udvalget peger på Carsten Scheibye.
Næstformanden vælges endeligt på møde i marts.

Klima- og Bæredygtighedsudvalget den 5. april 2018:
Carsten Scheibye blev valgt.

Sagsfremstilling

Valg af næstformand til at fungere ved formandens forfald. Valget ledes af den nyvalgte formand eller i dennes forfald det medlem, der har ledet formandsvalget.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 4: Drøftelser af mål på udvalgets område i forlængelse af visionsseminaret

Bilag

Opsamling på Visionsseminaret

klima,- og Bæredygtighedsudvalgets oråde i forlængelse af visionsseminaret

Åbent punkt

4 Drøftelser af mål på udvalgets område i forlængelse af visionsseminaret

00.01.00P22-0079

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Klima- og Bæredygtighedsudvalget	05-04-2018	4	

Hvem beslutter

Klima- og Bæredygtighedsudvalget beslutter

Resumé

Udvalgene drøfter langsigtede strategiske mål, indsatser og initiativer på udvalgets område i forlængelse af visionsseminaret.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, udvalget

- a) Drøfter langsigtede strategiske mål i forlængelse af visionsseminaret
- b) Drøfter indsatser og initiativer for udvalgets område

Klima- og Bæredygtighedsudvalget den 5. april 2018:

Drøftet med udgangspunkt i de vedhæftede bilag.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen holdt visionsseminar d. 27./28. februar 2018, hvor de overordnede mål for Bornholms udvikling, og strategierne for at nå dertil, blev drøftet.

Visionsseminaret er kommunalbestyrelsens startskud til målprocessen for de kommende fire år. I forlængelse af visionsseminarets drøftelser er det således udvalgenes opgave i løbet af foråret at gøre visionerne konkrete både som langsigtede strategiske mål, og i årlige delmål, der indgår i budgetprocessen.

Det er forventningen, at dele af udvalgets område, ikke vil være omfattet af den strategiske ramme, som kommunalbestyrelsen drøfter på visionsseminaret. Der vil dog, for udvalget, stadig være behov for styring og udvikling af disse dele, og udvalget opfordres derfor til at drøfte indsatser og initiativer også her.

De indsatser og initiativer, der ikke omfattes af den strategiske ramme, bliver samlet op i udvalgets samlede arbejdsprogram. Udvalgets arbejdsprogram består således af langsigtede strategiske mål, årlige delmål samt indsatser og initiativer uden for den strategiske ramme.

Processen forløber således, at udvalgene på møderne i

- marts drøfter langsigtede strategiske mål for udvalgets område
- april drøfter første udkast til langsigtede strategiske mål, samt udmøntningen i årlige delmål
- maj drøfter endelige udkast til langsigtede strategiske mål, samt årlige delmål

- juni godkender udvalget et samlet arbejdsprogram for valgperioden bestående af langsigtede strategiske mål, udmøntningen i årlige delmål for budget 2019 samt øvrige indsatser og initiativer

Det bemærkes her, at Klima- og Bæredygtighedsudvalget behandler visionsseminaret første gang 5. april 2018.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 5: Drøftelse af mulige besparelser på budget 2019

Åbent punkt

5 Drøftelse af mulige besparelser på budget 2019

00.30.00G01-0029

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Klima- og Bæredygtighedsudvalget	05-04-2018	5	

Hvem beslutter

Klima- og Bæredygtighedsudvalget beslutter

Resumé

Den 14. marts blev der på Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget fastsat størrelsen på det beløb, der skal udarbejdes spareforslag for angående budget 2019. Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget valgte en spareramme på i alt 50 mio. kr. Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget fastsatte desuden fordelingen af sparerammen for de enkelte udvalg.

Udvalgene drøfter mulige besparelsesforslag ud fra den fastsatte spareramme for udvalget.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at

- udvalget tager den samlede spareramme til efterretning
- drøfter mulige tværgående initiativer, der kan bidrage positivt til de øvrige udvalgs sparerammer.

Klima- og Bæredygtighedsudvalget den 5. april 2018:

Taget til efterretning og drøftet.

Sagsfremstilling

Den 14. marts blev der på Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget fastsat størrelsen på det beløb, der skal udarbejdes spareforslag for budget 2019. Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget valgte en spareramme på i alt 50 mio. kr. Udvalget fastsatte desuden fordelingen af sparerammen for de enkelte udvalg. Følgende fordeling blev besluttet:

- Børne- og Skoleudvalget 10.872.000 kr.
- Social- og Sundhedsudvalget 23.030.000 kr.
- Job-, Udvikling- og Fritidsudvalget 5.347.000 kr.
- Natur- og miljøudvalget 6.145.000 kr.
- Klima- og Bæredygtighedsudvalget 0 kr.
- Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget 4.606.000 kr.

Fordelt på centre er den fastsatte spareramme som følger:

Center og fagområde	Beløb
---------------------	-------

Center for Børn og Familie	7.109.000 kr.
Dagpasning	1.624.000 kr.
Børn og Familie	5.485.000 kr.
Center for Skole	3.763.000 kr.
Undervisning	3.763.000 kr.
Center for Ældre	11.044.000 kr.
Ældre	11.044.000 kr.
Center for Psykiatri og Handicap	6.650.000 kr.
Psykiatri og Handicap	6.650.000 kr.
Center for Sundhed	5.336.000 kr.
Sundhed	5.336.000 kr.
Center for Job, Uddannelse og Rekruttering	3.343.000 kr.
Uddannelse og Beskæftigelse	3.343.000 kr.
Center for Natur, Miljø og Fritid	2.927.000 kr.
Kultur og Fritid	1.295.000 kr.
Biblioteker	444.000 kr.
Beredskab	283.000 kr.
Teknik, Natur og Miljø	640.000 kr.
Idrætsområder	265.000 kr.
Center for Ejendomme og Drift	5.222.000 kr.
Veje, parker og anlæg	2.116.000 kr.
Vej og Park	0
Ejendomme og Service	2.413.000 kr.
DeViKa	0
Kollektiv trafik	693.000 kr.
Center for Økonomi, It og Personale	2.406.000 kr.
Økonomi, it og personale	2.354.000 kr.
Folkemødet	52.000 kr.
Center for Erhverv, Byg og Sekretariat	2.200.000 kr.
Erhverv, byg og plan	778.000 kr.
Administration	1.177.000 kr.
Politikere	245.000 kr.
I alt	50.000.000 kr.

Den fremadrettede proces

På udvalgsmøde i april påbegyndes de indledende drøftelser til besparelsesforslag inden for ovenstående spareramme. På udvalgsmødet i maj 2018 fremsættes konkrete forslag til besparelser og på udvalgsmødet i juni 2018 besluttet, hvilke forslag til besparelser udvalget indstiller til budget 2019. Den 21. juni 2018 vil være sidste mulige dato for afholdelse af evt. ekstraordinære udvalgsmøder idet der den 22. juni der deadline for at fremsende udvalgenes forslag til budget 2019. Forslagene bliver behandlet på budgetmøde 1 den 27. juni 2018.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 6: Forankring af BGI-visionen i Bornholms Regionskommune

Bilag

BGI forankring matrix

Åbent punkt

6 Forankring af BGI-visionen i Bornholms Regionskommune

00.22.00A00-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Klima- og Bæredygtighedsudvalget	05-04-2018	6	

Hvem beslutter

Klima- og Bæredygtighedsudvalget beslutter.

Resumé

Klima- og Bæredygtighedsudvalget skal fastlægge en proces, der dels sikrer involvering af partnere og borgere, dels fastlægger, hvordan Bornholmermålene forankres i BRK, herunder hvilke mål, der skal arbejdes videre med i nærmere angivne fagudvalg.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at

- a) Udvalget godkender processkitsen
- b) Udvalget med udgangspunkt i punkt 1 i sagsfremstillingen samt vedhæftede bilag udarbejder en endelig liste over projekter, der skal igangsættes, herunder rollefordeling mellem udvalgene
- c) Udvalget med udgangspunkt i punkt 2 i sagsfremstillingen samt vedhæftede bilag udarbejder en liste over ønskede partnerskaber, herunder rollefordelingen mellem udvalgene
- d) Udvalget med udgangspunkt i punkt 3.a i sagsfremstillingen igangsætter udarbejdelsen af en proces for inddragelse af borgergrupper i formelle samarbejder
- e) Udvalget med udgangspunkt i punkt 3.b i sagsfremstillingen igangsætter udarbejdelsen af en model for, hvordan BRK kan indgå i uformelle partnerskaber med borgergrupper eller borgere
- f) Udvalget tager initiativer til implementeringen af Bright Green Island-visionen i organisationen BRK til efterretning

Klima- og Bæredygtighedsudvalget den 5. april 2018:

Punktet udsættes til næste møde.

Sagsfremstilling

BGI-visionen indeholder 8 bornholmermål, hertil knyttede delmålsætninger samt eksempler på allerede gennemførte eller påtænkte handlinger til indfrielse af målet.

KBU skal fastlægge en proces, der dels sikrer involvering af partnere og borgere, dels fastlægger, hvordan Bornholmermålene forankres i BRK, herunder hvilke mål der skal arbejdes videre med i nærmere angivne fagudvalg. Der er vedlagt en skematisk oversigt over Bornholmermålene med eksempler på hvordan de kan forankres.

Kommunalbestyrelse, udvalg og borgerne

En skitse til den videre proces for implementering af Bright Green Island – visionen kunne se sådan ud:

1. Fastlæggelse af hvilke Bornholmermål, der skal forankres i BRK, herunder hvilke overordnede projekter/søjleprojekter, der skal arbejdes videre med samt hvilke(t) udvalg, der kan være projektejere
2. Indstilling om etablering af og deltagelse i partnerskaber til implementering af Bornholmermål, herunder angivelse af hvilke udvalg, der har det politiske ansvar i forhold til de enkelte partnerskaber
3. Proces for involvering af borgere, borgergrupper mv.
  - a. Formelle samarbejder, hvor der kan blive tale om indgåelse eller ændring af eksisterende samarbejdsaftaler mhp. imødekommelse af BGI-visionen
  - b. Uformelle partnerskaber, hvor BRK evt. kan bistå i udviklingsarbejde mv.
4. Endelig forankring i fagudvalg og indarbejdelse i målsætning for arbejdet heri.

BRK som organisation

Bornholms Regionskommune er udover at være et politisk system med kommunalbestyrelse og udvalg, også en stor organisation – og Bornholms største arbejdsplads. Det betyder også, at regionskommunen som organisation spiller en stor rolle i forhold til at gå forrest på Bright Green Island området.

Derfor anmodes de enkelte centre i regionskommunen om at udarbejde oplæg til hvordan de fremover vil arbejde med implementering af BGI-visionen. Det være sig i form af oplæg til nye interne strategier/politikker (fx indkøbspolitik; regulativer for bæredygtigt byggeri/renovering, undervisningsplaner, bilflådestyring etc.), eller i form af konkrete indsatser, såsom indførelse af erhvervspris for bæredygtighed/grøn omstilling; smileyordninger mv.

Arbejdet i organisationen koordineres i sagens natur med det politiske niveau, og beslutninger, der kræver politisk stillingtagen forelægges de relevante udvalg.

Oplæggene fra centrene videresendes til orientering i KBU.

Når det er sagt, opererer organisationen med en lang række interne retningslinjer og har en lang række handlemuligheder, der ikke er politisk bestemt. Derfor vil der vel ske en indarbejdelse af mål og initiativer med relation til bornholmermålene i resultatkontrakter/lederaftaler mv.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 7: Orientering om samarbejde med ACAB

Åbent punkt

7 Orientering om samarbejde med ACAB

00.22.00A00-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Klima- og Bæredygtighedsudvalget	05-04-2018	7	

Hvem beslutter

Klima- og Bæredygtighedsudvalget til orientering

Resumé

På baggrund af en ansøgning fra BRK/ Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget om optagelse i det internationale netværk til fremme af kunsthåndværk, World Craft Council (WCC), blev Bornholm i efteråret 2017 udpeget til Europas første World Craft Region.

I samarbejde med bl.a. Arts & Crafts Association Bornholm (ACAB) har Bornholms Regionskommune/ Bornholms Vækstforum efterfølgende drøftet mulighederne for at udvikle en kunsthåndværkerklynge med fokus på innovation og kommercialisering.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

- at Klima- og Bæredygtighedsudvalget modtager orienteringen

Klima- og Bæredygtighedsudvalget den 5. april 2018:

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Efter udnævnelsen af Bornholm som World Craft Region drøftede Bornholms Vækstforum på sit december-møde, hvordan erhvervet kunnet understøttes.

Drøftelsen afstedkom dialog med borgmester, viceborgmester, ACAB og Vækstforumsekretariatet, der efterfølgende – og på opfordring fra Økonomi, Erhvervs- og Planudvalget – har finansieret et udviklings- og opfølgingsforløb for ACAB for op til 75.000 kr.

Tilskuddet er givet til øget sekretariatsbistand på ca. 10 timer ugentligt i perioden 1. jan. – 31. juli 2018. Timerne skal bl.a. anvendes til:

- sekretær- og konsulentbistand til markedsføring,
- beskrivelse af vækstpotentialer/forventninger til erhvervsfremme og kulturudviklingsprojekter.

Endvidere vil ACAB bistå KADK i Nexø (Tidl. Glas- og Keramikskolen) med at udarbejde et projektdesign og ansøgning om et toårigt klyngeudviklingsprojekt, der ventes finansieret af Vækstforums regionalfondsmidler. Det er bl.a. hensigten, at gøre øget brug af nogle af aktiviteterne i de kendte glas- og keramikbiennaler, til gavn for nyuddannede og etablerede kunsthåndværkere.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 8: Forretningsorden for Klima- og Bæredygtighedsudvalget

Bilag

Udkast til forretningsorden for KBU

Åbent punkt

8 Forretningsorden for Klima- og Bæredygtighedsudvalget

00.22.00P24-0006

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Klima- og Bæredygtighedsudvalget	04-01-2018	5	
Klima- og Bæredygtighedsudvalget	05-04-2018	8	

Hvem beslutter

Klima- og Bæredygtighedsudvalget beslutter

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

- At forslag til forretningsorden for Klima- og Bæredygtighedsudvalget for perioden 2018 – 2021 drøftes og endeligt godkendes på møde den 22. januar 2018.

Klima- og Bæredygtighedsudvalget den 4. januar 2018.

Udvalget udtaler, at forretningsordenen kan godkendes, som den foreligger, på mødet i marts.

Klima- og Bæredygtighedsudvalget den 5. april 2018:

Godkendt.

Sagsfremstilling

I henhold til § 20 stk. 3 i lovbekendtgørelse nr. 318 af 28. marts 2017 fastsætter udvalget selv sin forretningsorden.

Med henvisning til udkast for styrelsesvedtægt for Bornholms Regionskommune er der udarbejdet forslag til forretningsorden for Social- og Sundhedsudvalget for perioden 2018 – 2021.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 9: Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd

Åbent punkt

9 Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd

00.01.00P35-0101

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Klima- og Bæredygtighedsudvalget	05-04-2018	9	

Indstilling og beslutning

Klima- og Bæredygtighedsudvalget den 5. april 2018:
Ingen.

Punkt 10: Gensidig orientering

Åbent punkt

10 Gensidig orientering

00.01.00P35-0101

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Klima- og Bæredygtighedsudvalget	05-04-2018	10	

Klima- og Bæredygtighedsudvalget den 5. april 2018:

Intet.